

Metlikovne Mladine

Poštnina plačana v gotovini.

angelček

slovenski
mladini

Letnik 37 * 4 * 1928/29

Vsebinska k 4. številka: Lgh: Kako je pri nas v šoli. — Radivoj Rebar: Prošnjaja. (Pesem.) — Andersen-Ksenija: Svinčeni vojak. — Bistriška: Miklavž pride! (Igra.) — Črniški: Dragi Marijini otroci! — Uganke, skrivalice in drugo.

Razpis nagrade.

Kot nagrado za rešitev vseh zagonetk v Angeljčku št. 5 razpisujemo: primerno mladinsko knjigo, kot si jo rešilec sam izbere, ali vezan Vrtec in Angelček 1922, 1925/26, 1926/27, 1927/28, ali molitvenik »Pri Jezusu« (z zlato obrezo). Nagrado pa more dobiti le en rešilec, ki ga določi žreb.

Uprava Vrta (Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 80) ima še nevezan Vrtec 1922 (Din 7), 1925 (Din 10), 1926 (Din 14), 1926/27 (Din 14), 1927/28 (Din 14), nevezan Angelček 1921 (Din 4), 1925 (Din 6), 1926 (Din 8), 1926/27 (Din 8), 1927/28 (Din 8), vezan Vrtec 1922, 1925, 1926, 1926/27, 1927/28 in vezan Angelček 1919, 1921, 1922, 1925, 1926, 1926/27, 1927/28.

V Jugoslovanski knjigarni se dobe poleg navedenih še Vrtec (vezan) 1910, 1911, 1913—1917, 1921; Angelček (vezan) 1895, 1906, 1908, 1912—1916, 1923.

Vrtec s prilogo Angelček (10 številčk) stane za leto 1928/29
Din 22, Angelček sam Din 8.

Urednik in izdajatelj: Jožef Vole, stolni kanonik v Ljubljani,
Pred škofijo št. 8.

Rokopisi in rešitve naj se pošiljajo na »Uredništvo Vrta in
Angelčka« v Ljubljani, Pred škofijo št. 8.

Naročnino sprejema »Uprava Vrta in Angelčka« (dr. Jožef
Demšar) v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 80. Čekovni račun
uprave št. 10.470.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani Karel Čeč.

Zagonetke v 3. številki so prav rešili: Radomir Radešček, Tonček in Cenka Volk, Ciril Benkovič, Fr. Gogala, Vladimir Pezdire, Šlibar Mirko, Černeha Janko, Kalin Angelj, Kerč Boris in Anton; Ivanuš Vojko v Šiški; Vojko Arko, Vižmarje; Fanči Polak, Mekinje; Pirš Branko, Sp. Šiška; Dacar Peter, Tržič; König Margareta, Dušak Frančiška, Kajtna Pavla, Stanka Rajh, Viktorija in Nada Durjava, Bračko Lea, Jan Elizabeta, Toplak Herma, Skok Helena, Praznik Kosenka v Celju; Jug Franjo, Studenci pri Mariboru; Anika Gradišar, Hlebče pri Vel. Laščah; Majda in Smiljan Jerin, Celje; Joško Osana in Stojan Šubic v Ljubljani, Milena Levstek, Dana Kranjc, Stanka Blaznik, Katka Kalan, Iva Volčjak, Tončka Poljanec, Terezija Žagar, Martina Oblak, Marica Jelovčan, Helena Mrak, Marija Lotrič, Zofka Tonja, Marica Hafner, Nani Mlinar, Angela Kalan v Skofji Loki.

Žreb je prisodil nagrado Aniki Gradišar.

Beseda ugankarjem.

Nekaj novega bi vam danes povedal. Med ugankami vam bomo včasih podrobili tudi kaj bolj učenega. Posegli bomo v kraljestvo vaših šolskih znanosti in vam zastavili vprašanje, kaj o tej ali oni stvari veste. Odgovarjati ne bo težko tistim, ki imajo glavo na pravem koncu. Vprašanja ne bodo niti napol tako huda, kakor ga je zastavila komaj triletna punčka Stana. Prosimo! Kdo izmed vas mi ve povedati, zakaj nima golob rok? — No! Ali vam je sapo zaprlo? Meni jo je tudi. Kako naj triletni radovednici razdrobim in raztolmačim in razložim to pretežko vprašanje?

Podobna vprašanja — ne taka kot Stana, ampak iz šolskih predmetov — si lahko tudi sami drug drugemu zastavljate, kdor bo na največ vprašanj pravilno odgovoril, ta bo zmagalec; drugi goste morali pa prestati kazen, kakršno vam bo zmagalec naložil. Za zgled: Koliko je Slovencev v naši državi? — Kdo je zložil pesem »Tončkove sanje«? — Katerim rekam pravimo ponornice? — Kaj so kometi?

Taka in enaka vprašanja so zelo koristna. Vzbujajo vedoželjnost, utrjujejo znanje. V Ameriki in Nemčiji je danes kar splošno običajna zabava z Vprašanji in Odgovori. Ni dvoma, da bo tudi vam prijetna ta zabava. Le pridno se učite, pa vam bodo odgovori lahki. Jasno, lenuhi bodo imeli strah pred vprašanji.

J. L.

Lgh:

Kako je pri nas v šoli.

4. V decembru.

Sam ne vem, kje bi začel.

Najboljše bo — kar po vrsti.

Praznovali smo narodni praznik ujedinjenja. V šoli so nam že prejšnji dan povedali zgodovino tega dne. 1. decembra je bilo prosto. Naslednji dan smo pisali šolsko nalogo z naslovom: Zakaj smo praznovali narodni praznik? Hm! Ko bi bil vedel! Pa ne vem, kakšna muha me je pičila, da sem premalo poslušal in zato sem premalo in še tisto vse narobe napisal.

O vem, vem, kakšna je bila tista muha! V trgovini pod cerkvijo sem videl parklje in Miklavža, konje in vozičke, pa brez števila igrač in sladkarij. Na tisto sem mislil, pa mi je povest narodnega praznika šla mimo. Prihodnje leto bom boljše naredil. »Sram mora biti vsakogar,« so rekli v šoli, »v dno duše sram, če o našem ujedinjenju ničesar ne vé!«

Otroci prvega in drugega razreda govoré zdaj samo o Miklavžu in o njegovih darovih. Mislijo na parkelja in na njegovo grozno rjojenje in na ostudno postavo. Mi pa, ki smo v četrtem razredu, pa že ne smemo več biti tako otročji. Posebno ne, ker nam doma grozé, da bomo dobili mesto darov — palico. Kvečjemu še repe in korenja.

Kar težko sem ta mesec v šoli.

Sneg me tako prijazno vabi na vaški grič. In v šoli beremo tisto pesem:

Tam na klancu je vse živo:
 Vkup so iz vasi otroci,
 vsak sani v premrli roci
 vozi in drži se krivo...

Koga bi ne vleklo? Kako dolge so ure v šoli, zlasti še pri računstvu in pri slovenski slovnici. Koliko prehitro nam pa preteče čas na ledu ali pa tam na griču! Prav zares sem že mislil, da sta cerkovník in naš učitelj domenjena: zjutraj mož uro zadržuje, popoldne jo pa naprej podi.

Zvečer bi se rad učil, pa moram kašljati. Norosti z griča so mi dale za pokoro kašelj. V šoli in doma nam neprenehoma trobijo na ušesa: Varujte se prehlajenja! Saj bi ubogal, pa res ne morem vselej.

Kadar se pa kašelj malo poleže, takrat pa zadiši iz kuhinje. December je namreč mesec kolin. Klobase — a-a-a — kdo se bo potem še učil, kdo bo pisal naloge z mastnimi rokami!

Zjutraj je pa treba iti v šolo. Takrat pa Peter nima naloge, Janez ne zna zgodovine, Toneta skrbi krščanski nauk, Jožeta boli trebuh, France je ves solzan, ker ne ve, kdaj bo prišel popoldne domov. In Minka in Franica in Katra niso nič boljše. Oh, to so bridke zgodbe, ki jih prinaša december v zgodovino našega šolanja.

Ko bi v šoli vsaj verjeli, da smo bili res bolni! Pa je bilo tiste dni, ko ni bilo v šolo Franceta Kalina.

»Ga ni! Je bolan,« smo povedali, ko so brali njegovo ime.

»Ali ga računstvo boli?« se je zaslišalo od katedra. Kar vidi se, da nam skoro nič ne verjamejo.

Par dni nisem mogel v šolo, ker je preveč snežilo. Z bratom in s sestro smo sedeli pri peči in gledali, kako pada zunaj sneg. Vsem trem nam je bilo dolgčas. Na grič nismo mogli, učiti se nismo marali, knjige iz šolske knjižnice bi bil pa bral, pa je bilo tako temno v hiši,

da sem se res bal za svoje oči. Če bi hotel resnico zapisati, bi rekel: »Ni se mi ljubilo.«

Ali naj še popišem, kako smo praznovali rojstni dan našega kralja? Učenci četrtega razreda smo zapeli več pesmi. Omenim božično »Sveta noč«, domoljubno »Lepa naša domovina« in pa tisto »Kdor ima srce«, nazadnje pa še »Mi smo vojaki korenjaki«. Ha, kako smo korakali sem ter tja po odru! Tretji razred je predstavljal rokodelce. To je bilo življenje na odru: kovači, čevljarji, mizarji, zidarji... Vse je delalo, vse je migalo, mojstri so pa v deklamacijah slavili svoje delo. Kar gledali smo jih. Pravijo, da so se naučili iz knjižice »Iz raznih stanov«. Če bomo poštene rokodelci, bomo vredni sinovi svoje lepe domovine. Drugi razred je telovadil, iz prvega razreda se je pa prikazal »Bogdanček Jugoslovanček« in še par drugih junakov. V lepi igri »Iz težkih dni« smo gledali, do solz ganjeni, trpljenje naših prednikov, ki so v okovih sužnosti junaško prenašali svoj jarem, in v duhu smo gledali lepše dneve in čase, ki jih pa sami — žal — niso dočakali. Ljudje so nas hvalili, da smo dobro naredili. Še naš ljubi kralj Aleksander bi bil nas vesel. Škoda, da nas ni videl.

In zdaj — zdaj bom pa zapisal najbolj veselo besedo: božične počitnice! Slišite, kako se to prileže, kakor med na kruh. Jaselce, polnočnica, bakle, ki smo jih nesli s seboj proti cerkvi, potice in druge božične sladkosti — ali je kje na svetu človek, ki bi teh dobrot ne bil vesel? In potem tisti dnevi, ko sem zvečer brez skrbi zaspal in se zjutraj brez strahu prebudil — o, ni dopovedati, kakó se to prileže!

Pa ne smete misliti, da sem tak lenuh, kakor bi se vam zdelo iz mojih besedi. Vam bom pa pokazal svoje zvezke. V računstvu sem pisal trikrat za 4, v spisnih vajah eno celo za 5, v lepopisju imam tudi 5. Še nikdar mi niso rekli, naj se mojemu zvezku reče grdopisnica. Primožkovemu Nandetu so pa že. In Končanovi Rozi so rekli, da piše, kakor bi srake skakale.

A vendar imam božične počitnice rad. Ali jih mar vi nimate?

Radivoj Rehar:

Prošnja.

Oj sveti Miklavž,
 ko po svetu napolil
 se bodeš — le pazi,
 da se ne boš zmotil!
 Da ustavil se tudi
 pri naši boš hiši —
 to prošnjo gorečo,
 svetnik, nam usliši!
 Ne sodi prehudo
 ti naših nam grehov —
 prinesi igrač nam,
 potičk in orehov!

Andersen — Ksenija:

Svinčeni vojak.

Nekoč je bilo pet in dvajset svinčenih vojakov, samih bratcev, kajti vsi so bili uliti iz stare svinčene žlice. Čez ramo so imeli puško, gledali so naravnost predse in vsi so bili v enakih rdečih in višnjevih uniformah: res imenitno. Prva beseda, ki so jo začuli na tem svetu, je bila: »Svinčeni vojaki!« — Ves srečen jo je vzkliknil majhen dečko, ko je odkril pokrov. Vojake je bil dobil za rojstni dan in jih je takoj postavil na mizo v dolgo vrsto. Vojaki so bili — kot sem že povedal — vsi enaki, razen enega, ki je imel eno samo nogo. Zadnji je bil, pa je zmanjkalo svinca. Vendar je stal na svoji edini nogi tako trdno kot oni na dveh, in prav on je bil tisti, ki je postal imeniten.

Miza, kjer so stali ti vojaki, je bila polna igrač; najimenitnejše pa je bil papirnat grad. Skozi okenca se je videlo v sobane. Pred gradom so stala mala drevesa okrog jasnega steklenega jezera. Voščeni labodje so plavali po njem in so se zrcalili. To je bilo čudovito lepo. Najlepše je bila pa ljubka, drobna gospodična, ki je stala v odprtih grajskih vratih. Tudi ona je bila iz papirja, a oblečena je bila v lahko belo krilce, na ramah speto s sinjemodrim trakom. Nanj je bila prišita lesketajoča zlata roža, tako velika kot njen obrazek. Gospodična je rajala. Lepo zaokroženo je bila dvignila roke nad glavo, eno nogo pa je stegnila, da je vojak ni videl. Zato je mislil, da ima — takó kot on — eno samo nogo.

»To bi bila gospodinja zame!« mu je šlo po glavi, »toda silno je imenitna. Ona prebiva v gradu, jaz pa v navadni škatli, skupno s štiri in dvajsetimi bratci. To bi ne bilo bivališče zanjo. Ko bi se vsaj seznanila!«

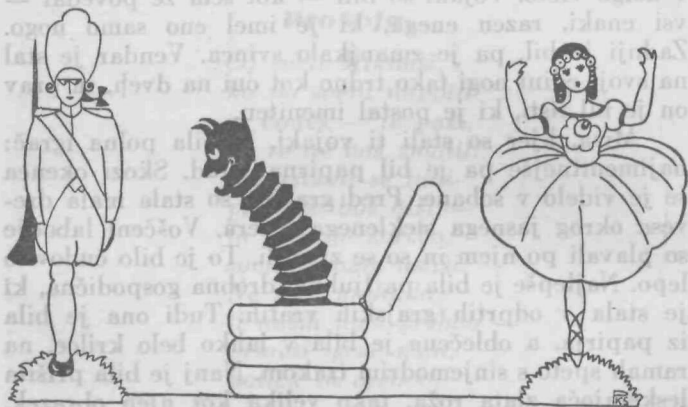
Ležal je za tobačnico, ki je stala na mizi. Tako je lahko neprestano gledal v gospodično, ki je še vedno stala na eni nogi, ne da bi zgubila ravnotežje.

Zvečer je mali dečko pospravil svinčene vojake v škatlo in ljudje so odšli spat. Tedaj so pa igrače zaživele. Obiskovale so se, vojskovale, slednjič pa so pri-

redile ples. Svinčeni vojaki so razbijali ob škatlo. Tako radi bi bili poleg, pa niso mogli privzdigniti pokrova.

Leseni konjiček je dirjal po sobi, pisalo je skakalo in je čečkalo, da je kar škripalo. Bil je tak ropot, da se je zbudil celo kanarček ter pričel govoriti, in sicer v verzih. Le svinčeni vojak in mala plesalka se nista genila. Ona je stala na prstih z razprostrtimi rokami, on je pa stal strumno in ravno in jo je nepremično gledal.

Tedaj je udarilo polnoč in s truščem se je odprla tobačnica; pa v njej ni bilo tobaka, ampak le majhen črn škrat.

»Vojaček!« — se je režal škrat, »ne želi si tega, kar ni zate!«

Vojak pa, ko da ne čuje.

»Tudi prav, le počakaj jutra!« je dejal črni škrat.

Ko so naslednjega jutra otroci vstali, so postavili vojaka na okno. Tedaj se je zgodilo — bodisi, da je škrat tako začaral, bodisi zaradi prepaha, da se je odprlo okno in da je pahnilo vojaka na cesto. Strmoglavil je na tlak, da se mu je puška zarila v zemljo, edina noga pa je štrlela v zrak.

Mali dečko, vojakov gospodar, je sicer tekkel na cesto in je vojaka iskal, vendar ga ni našel, dasi je skoro stopil nanj.

Ko bi bil le zaklical »Tukaj sem!« — toda, da bi oborožen, uniformiran vojak klical na pomoč, za to je bil preponosen.

Nenadoma je pričelo deževati. Vedno večje in gostejše so bile kaplje — prava ploha. V jarkih so zašumeli deroči potoki in voda je hlastala v kanale. Ko je ponehalo, sta prišla po cesti dva učenca. »Poglej no, tu pa leži svinčen vojak!« je vzkliknil prvi. — »Ta bo moral plavati!«

Iz papirja sta fanta naredila barčico, postavila vanjo vojaka in barčico spustila po jarku. Pa sta jo spremljala ob bregu in sta imela z igro največje veselje.

Ljubi Bog, kakšni ogromni valovi so udarjali ob barčico in kako brzo jo je nesel tok! Barčica se je zibala, plesala in se vrtela, da se je tudi vojaku kar vrtelo v glavi. A bil je vztrajen: še trenil ni z očmi, *s povzdignjeno glavo je gledal naravnost predse in je stal nepremično s puško ob rami. Tedaj je barčica švignila pod neki obok. Tam je bilo temno ko v rogu.*

»Kam neki plovemo?« je ugibal vojak. »To je gotovo začaral tisti črni škrat?«

V tem trenutku je priplavala za njim velikanska podgana, ki je živela v kanalu. »Stoj! Kje imaš vozni listek?« je vzkliknila. »Jaz sem višji preglednik!« — Vojak je ostal tih, nem, le tesneje je prijel za puško. Barčica je brzela dalje, podgana pa za njo. Joj, kako je škripala z zobmi, se jezila in vpila: »Drži ga! Drži ga! Nima voznega listka!«

A tok je odnašal barčico dalje in je vojak pogumno prestal tudi to nevarnost. Že je videl blede svetlobo koncem kanala, tedaj je začul votlo grgranje vode, tako grozno grgranje, da bi bilo otrpnilo tudi najhrabrejše srce. Koncem kanala je padala voda v globino kakor pravi pravcati vodopad, in joj, prejoj — barčica je bila že tako blizu, da je ni bilo več mogoče ustaviti. Ubogi vojak se je držal hrabro, kar se je dalo. Nihče ne bi bil mogel reči, da je le trenil z očmi. Barčica pa se je zavrtela tri-, štirikrat v krogu, napolnila se do roba z vodo in se pričela potapljati. Že je stal vojak do vratu v vodi. Še kratek hip in premočena

papirnata barčica se je razpustila in valovi so se strnili nad vojakovo glavo. Zadnja njegova misel je bila na bodočo gospodinjno, ki je nikoli več ne bo videl, hkrati se je pa spomnil tudi tiste pesmi: »Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj nas več ne bo...«

Pa to še ni bil konec. Velika riba je pogoltnila svinčenega vojaka. Joj, kako temno je bilo v ribjem trebuhu, še temneje ko v kanalu, pa tudi tesneje! A naš junaček je ostal pogumen, s puško ob rami, raven in strumen, kot bi bil na paradi. Riba je švigala sem in tja in se je čudno zvijala. Potem se je umirila in naenkrat, ko da jo je blisk prešinil — in vojak je zagledal spet beli dan. Ribso so bili namreč ujeli in jo prinesli na trg. Tam jo je kupila kuharica. Doma jo je razparala in potegnila iz njenega trebuha z dvema prstoma svinčenega vojaka. Odnese ga je v sobo, da se vsi načudijo čudnemu čudu, svinčenemu vojaku, ki je potoval v ribjem trebuhu, kot nekda jona v somu.

Postavili so vojaka na mizo in — včasih se zgodere čudne stvari na tem svetu — bil je prav v tisti sobi, odkoder je bil padel skozi okno na cesto. Isti otroci, iste igrače. Vse na starem mestu. Tudi papirnati grad z ljubko malo plesalko. Stala je še vedno na eni sami nogi: dā, tudi ona je bila vztrajna! To je ganilo vojaka skoro do solz, a je vedel, da se to za vojaka ne spodobi. Le pogledal je na ono stran, pogledala je tudi ona na to stran in ostala sta oba tiha in nema.

Kar na lepem je pa zgrabil eden izmed dečkov vojaka in ga vrgel v peč, kar tako, brez pravega vzroka. Gotovo je bil tega kriv črni škrtat iz tobačnice. Ognjeni zublji so objeli ubogega vojaka. Tedaj je začutil, da se topi, vendar je stal še vztrajno, s puško ob rami. Nenadoma je pa nekdo odprl vrata in prepil je dvignil malo plesalko. Kakor peresce je zletela naravnost v peč. Živo je vzplamtela in se sesula v kupček pepela. Svinčeni vojak pa se je stalil v malo svinčeno kepo. Ko je služkinja naslednjega jutra snažila peč, je našla med pepelom malo svinčeno srce. Od plesalke pa ni ostalo drugega ko zlata roža, vsā začrnela od dima in ognja.

Bistriška:

Miklavž pride!

Čas: Večer pred Miklavževim prihodom.

Osebe:

Babica, 80 letna starka.

Franček 11 let,

Jurček 9 let,

Anica 7 let,

Metka 6 let,

Alešek 8 let,

Boštjanček 6 let,

Manica 4—5 let,

} njeni vnuki.

} sosedovi otroci.

Prostor: Kmetiška izba z veliko pečjo v kotu. Babica sedi pri peči in gleda na Frančka in Jurčka, ki sedita pri mizi in se učita. Sladko-otroško razpoloženje ji seva z obraza, ko spregovori.

Babica: No otroka moja, le hitro se naučita, da se bomo začeli pogovarjati o Miklavžu, ker sem vam obljubila. Kmalu, kmalu se bo odprlo nebo in angelček bo pogledal skozi zlato okence na zemljo.

Franček in Jurček (oba zaploskata): O, babica!

Franček: Babica, samo še enkrat preberem iz zvezka o naši lepi domovini, da bom jutri bolje znal. In ti, Jurček?

Jurček: O, samo en račun še imam. (Gledata pričakujoče babico.)

Babica: Prav tako, otroka moja! Prva je šola. (V tem vstopita veseli v sobo Anica in Metka.)

Anica in Metka: Ljuba babica, dober večer! (Sedeta poleg babice. Ta jima s prstom naredi znamenje, naj molčita, kažoč na oba učenca pri mizi.)

Jurček (zapre zvezek in vzklikne): Vse sem prav zračunal! Zdaj pa le pridi, ljubi Miklavž!

Franček: Tudi jaz znam vse, babica.

Vsi: Povejte nam, babica, o Miklavžu! (Vrata se odpro, veselo priskačejo sosedovi otroci.)

Alešek, Boštjanček in Manica: Miklavž nam je zagnal orehe in bonbone! Glejte, glejte! (Dajejo darove. Drugi gledajo in spoštljivo sprejemajo, babica kima.)

Franccek: Včeraj je zagnal pri nas, danes pa pri vas — dober je Miklavž!

Babica: Kmalu pride! Sedite okoli mene, da vam povem o njem. (Deklice sedejo k peči na klop, dečki počenejo k babičinim nogam, Alešek dobi pručico. Poslušajo z očmi in z usti.)

Babica: Ko je nocoj tiha nočka objela zemljico, so angelci v nebesih odprli zlata vratca, prislonili dolgo zlato lestvico od neba do zemlje. Po tej lestvici bo prišel nocoj Miklavž na zemljo k dobrim otrokom. Božji angelci ga bodo spremljali v srebrnih šolnčkih z zlatimi koški na ramah. V njih bodo nosili sladke potičke, pisane igrčke, dober kruhek — same lepe reči za pridne otroke.

Metka: Ali parkeljev ne bo nič? (Vesela.)

Babica: Tudi črni parkelji prirjovejo. Le poslušajte! Ko pride Miklavž z angelci na zemljo, potegne sveti Peter — božji vratar — lestvo spet v nebesa in zapre zlata vratca. Miklavža pa spremijo angelci po zemlji do našega gozda v Črnem brezdnu (pokaže smer). Tam potrka Miklavž trikrat z palico ob tla. Zemlja se odpre, krvav ogenj plane iz nje in grozno vpitje se začuje. Tam je dom črnih parkeljev. Miklavž pokliče Luciferja — največjega in najhudo-nejšega parkelja. Z Luciferjem jih pridrvi iz pekla cela jata. Dolgi ognjeni jeziki jim vise iz penečih se ust, v očeh jim tli živa žerjavica. Na hrbtu nosijo črne koše, v njih tli pekoča žerjavica in rožljajo močne verige za hudobne otroke. Vsi parkelji se valjajo pred Miklavžem, on pa pravi: »Mirno z menoj!« (Manjši otroci se zaupno-boječe stiskajo k babici, posebno deklice. Babica jih gladi po laseh in tolaži.)

Franccek: Kajne, babica, saj parkelj pridnim otrokom nič ne stori?

Babica: Nič se ne bojte! K nam Miklavž parke-ljev ne bo pustil.

Alešek: Jaz se Miklavža nič ne bojim. Tisto pesemco mu bom povedal: »Štejmo«, če me bo kaj vprašal.

Manica: Midva z Boštjančkom mu pa poveva tisto od pastirčkov. Veš, Boštjanček, ki so jo naju mama naučili. Kar vsak eno kitico je bova povedala.

Babica: Lepo to, otroci! Le pridni bodite! Kmalu pride in takrat blagor vam — ljuba, ljuba mladost!

Francek: Joj, čuje se glas zvončkov! Poslušajte! (Gre k vratom, da jih odpre, a se ravno odpro. Odmakne se pol preplašeno, pol veselo.

(Vstopi Miklavž in trije angeli. Babica vstane, otroci tudi, nerodno-boječe.)

Babica: Pozdravljen, dobri Miklavž!

Miklavž: Nebeški mir in nebeška radost z vami! Ali me poznate, otroci?

Otroci: Da — o, da. (Kimajo eni, drugi govore.)

Miklavž: Povej mi, Alešek, kaj ti znaš?

Alešek (malo boječe):

Eden, dva — ropota,
tri, štiri — netopiri,
pet, šest — polna pest,
sedem, osem — kruha prosim,
devet, deset — v nebesa vzet.

Miklavž (pohvalno): Glej ga fanta! Ti si pa junak. (Ga poboža, se obrne k drugim. Desni angel mu da v roko darov.) Ali ti, Manica, tudi kaj znaš?

Manica: Pesemco znam od pastircev, pa tudi Boštjanček jo zna.

Miklavž: No, le povej jo! Boštjanček naj ti pomaga.

(Manica in Boštjanček se postavita drug poleg drugega ter povesta vsak po eno kitico.)

Pastirci, vstanite,
zbudite se zdej,
le hitro vstanite,
da gremo naprej!

En angel je meni
oznanil popred,
da prišel nocoj je
Sin božji na svet.

V štalci je rojen, Vzemimo tud' s sabo
v jasliah leži, od naš'ga blagá,
med oslom in volom da Jezusu damo —
ga boste našli. potrebo ima.

Kar mene se tiče, Jaz bom domov stopil,
kos platna bom dal, tisto ovco bom vzel,
da bo za plenice — katero sem undan
prav tanc'ga bom 'zbral. bil volku otel.

Jaz bom s sabo nesel
eno torbico jaje
in masla 'no dežo
in kruha en kraj'c.

Miklavž: Lepo, lepo! Že dovolj! Tudi vidva sta
lepo povedala. Lepe pesmi ljubi dober človek in dobri
Bog. Le rada jih prepevajta, da vama ostane srce lepo
in veselo. (Angel obdari Manico in Boštjančka. S slad-
kim smehom se umakneta. Miklavž prime Jurčka za
brado, mu dvigne obraz in mu pogleda prijazno v oči.)

Miklavž: In ti Jurček, kaj pa ti znaš?

Jurček (malo boječe): Pesem o kraljeviču
Marku, če jo smem?

Miklavž: To pa lepo povej, ker je bil kraljevič
Marko velik junak.

Jurček (stopi v ospredje, glasno poudarja):

Kraljeviču Marku.

Vstani, kraljevič Marko, Ob meji, kraljevič Marko,
svojega šarca zajaši, glej na objestno sosedo,
buzdovan vzemi svoj silni našo deco nam čuvaj
in svojo sabljo opaši! in našo sveto besedo!

Iz dalje, kraljevič Marko,
zdirjaj čez našo planino,
k Zilji, k Adriji sinji
in brani našo lastnino!

Miklavž: Lepa je tudi ta pesem. In lepa je vaša
zemlja, a najlepša dobra srca slovenskih otrok. Ostanite
pridni, ljubi otroci, bogoljubni in marljivi, da vas bo
vesel Bog in vaš rod! In zdaj z Bogom! (Odide s
spremstvom.)

Z a s t o r.

Črniški :

Dragi Marijini otroci!

Advent je tukaj: čas priprave na božični praznik. **A**v nedeljskih evangelijih nas opominja sveti Janez Krstnik, da je treba pripraviti pot Gospodov. Doline treba napolniti, griče ponižati, da bo imel Gospod Jezus Kristus prijetno, gladko pot v naša srca. Kje hočemo torej ta mesec zastaviti?

Pripravljamo se na praznik, ki nas spominja, kako je prišel Sin božji na željo svojega nebeškega Očeta na svet kot ubogo človeško dete, da za nas trpi in umrje. Glejte, kako je bil Jezus svojemu Očetu pokoren! Kako lepo pravi o njem sveti Pavel: »Ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smrti, smrti na križu.«

Pokorščina bodi čednost, ki jo hočemo ta mesec kot pripravo na božič z vso vnemo gojiti. Je pa tudi tako imenitna, da je velikih žrtev vredna. Za tremi božjimi čednostmi in za pobožnostjo je pokorščina prva med vsemi drugimi. Na drugi strani je pa ravno ta čednost vam otrokom silno potrebna. Saj pridete po večkrat na dan v priložnost, da jo izvajate.

Kaj je pokorščina, to vsi dobro veste. Porečete mi: Pokorščina je čednost, po kateri podvržemo svojo voljo volji naših predstojnikov in storimo to, kar oni zahtevajo ali želé.

Zakaj pa moramo ubogati? Ker Bog to hoče. Bog hoče, da človek živi v družbi z drugimi ljudmi in da skupno z njimi dela. Da pa družba v redu živi in dela, potrebuje ljudi, ki jo vodijo. Kaj bi bila velika armada brez poglavarjev? Vsak vojak bi delal na svojo pest.

Napadal bi sovražnika, kadar se bi mu zdelo prav; umikal bi se tudi po svoji volji. Ali bi taka armada brez poveljnika kdaj zmagala? Nikoli! Še obstojati bi ne mogla. — Pri nas zidajo cerkev. Zato pa je potreba več ljudi. Imamo nekaj zidarjev in nekaj podajačev. Nad njimi je pa mož, ki ne zida in ne nosi gradiva, marveč nadzoruje delo. Določa, kje bo kdo delal. Določa, kdaj naj se delo začne, kdaj konča. Ker ga vsi ubogajo, gre delo od rok. Prav tako je tudi drugod.

Sam Bog nam je dal predstojnike. Imamo starše, cerkvene predstojnike (sv. očeta papeža, škofo, duhovnike) in razno svetno gosposko. Torej, če ubogamo predstojnike, ubogamo prav za prav samega Boga; če smo jim pa nepokorni, se upiramo Bogu.

Mislím, da razumete veliki pomen pokorščine in da jo boste zato v prihodnje še bolj gojili.

Kaj se vam zdi, zakaj otroci večkrat svojih predstojnikov ne ubogajo?

Največ otroci ne ubogajo, ker jih ima lenoba v oblasti. Kolikokrat ste že mogoče videli, kako je mama naročila otroku, naj gre po to ali ono, in otroku se noče: rajši bi posedal doma in se igral. Mama mora ponoviti svoj ukaz, otrok pa le še noče. Začne se izgovarjati in kremžiti. Šele, ko zapreti mama s šibo, se otrok nejevoljen in obotavlja odloči in gre.

Otroci, niste mogoče tudi vi že tako ravnali? To ni lepo! Naj se več ne zgodi! Ne smete postati sužnji lenobe. Tudi ni prav, če vam mora šele mama s šibo izganjati lenobo. Veliki ste že dovolj, da jo sami izženete ter se premagate. Ne prevzetnost in ne lenoba nas ne smeta ovirati pri naši pokorščini. Pokorščina nam ne sme biti s šibo vsiljena. Zveseljem v srcu in na obrazu bomo nemudoma spolnili vsa povelja naših dragih predstojnikov (staršev, duhovnikov, učiteljev itd.).

Da bomo pa to lažje dosegli, hočemo vsak dan misliti na to našo dolžnost. Vsako jutro bomo pri jutranji molitvi prav pobožno rekli: »Trdno sklenem, ogibati se vsakega greha, posebno pa grde nepokorščine. Daj mi milost, o Bog, da bom vestno spolnjeval ta svoj sklep.« Dobro bo, da že zdaj premislite, kje vas bi

znale skušnjave čez dan zavajati v nepokorščino in kako se jim boste stavili v bran.

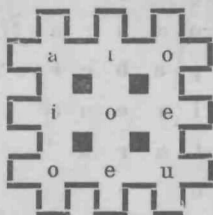
Zvečer pri izpraševanju vesti boste pa natančno pregledali, kako ste čez dan ubogali. Pokesajte se prestopkov in sklenite, poboljšati se. Če si naložite kako pokoro za vsak prestopok, storite prav.

Otroci! Poglejte na Jezusa, ki je najkrasnejši zgled pokorščine. Pokoren je bil svojemu nebeškemu Očetu, pokoren je bil — Bog — ljudem (Mariji, svetemu Jožefu), pokoren — Najsvetejši — grešnikom (Pilatu, rabljem). Glejte našo nebeško mater Marijo, kako je bila pokorna! Posnemajte jo, posebno ta adventni čas, da doživite vesele in blagoslovljene božične praznike.

Z ljubim Sinom slednji čas
Marija blagoslavlja vas!

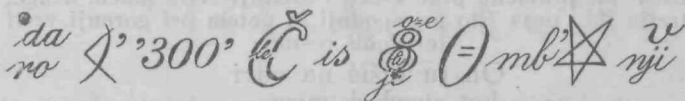
Uganke, skrivalice in drugo.

1. Mreža. (Miroljub.)

Vstavi v prazne prostore črke: b, b, b, h, j, l, m, n, n, n, p, p, p, r, r, r, s, t, t, t, t, v, ž, ž tako, da dobiš šest besed: tri vodoravno in tri navpično.

2. Rebus.

3. Računska naloga.

Stanko je dobil za božič v dar večje število cinastih vojakov. Pa jih ni bilo sto. Če jih je postavil v vrsto po tri, mu je eden ostal; če jih je postavil po štiri, sta mu ostala dva; če jih je postavil v vrsto po pet, so mu ostali trije, če po šest, so mu ostali pa štirje. Koliko vojakov je dobil?

Rešilci in imena rešilcev — ki se sprejemajo le tekem 10 dni po izidu lista in se objavljajo le imena onih rešilcev, ki bodo rešili vse zagonetke — v prihodnji številki.

Rešitve v 3. številki.

1. Naloga.

4	1	4
1		1
4	1	4

2. Čarobni lik.

k o p i t o

o m a r a

p a b e r e k

i r e n a

t a r a

o e

k

3. Mrliček.

Pazi na pramene sveč!

Začni pri pramenu prve sveče v srednji vrsti, potem druge, tretje itd.; prav isto pri spodnji in potem pri gorenji vrsti ter dobiš rešitev:

Oh tu ležiš na odri
kot angelček miru.